

Kapcsolatba hozni más kérdéssel nem engedi. Sokat markolni nem fog. Erre vállalkozott, ezt meg fogja csinálni, de ma még ok nélkül izgalmakat földézni nem akar. A költségvetést elfogadásra ajánlja. (Helyeslés jobbról.)

A miniszterelnök beszéde után Horváth Mihály határozati javaslatát visszavonván, az elnök elrendelte a szavazást.

A többség a belügyi költségvetést az összes határozati javaslatok elvetésével általánosságban elfogadta.

Polónyi Géza személyes kérdésben kért szót. Azt hangoztatta, hogy most is hiva az általános választói jognak és föntartja azt a tegnapi állítását, hogy a reformklubot a szabadkőművesek alapították.

A városok tételénél a rendezett tanácsú városok érdekében Mártonffy Márton szólalt föl a kisebb városok érdekében.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök válasza után a tételt változatlanul elfogadták.

Párisban.

Irta Brüller Gyula.

(II.) A párisi nagy boulevardokon vagyunk, esteledik, nem tehetünk helyesebb dolgot, mint betérünk valamely színházba.

De melyikbe?

Nehéz a választás. A huszonnégy színház direktor egyesülése szülte dicséretre méltó ujtás lehetővé tette, hogy a sarki falragaszon huszonnégy színház ugyanannyi műsorát egyszerre tanulmányozhassuk és összehasonlíthassuk. A döntés a legközelebb fekvő Antoine-színházat favorizálta.

Ez a színház arról nevezetes, hogy azóta, amióta az Odeón jelenlegi igazgatója, Antoine (körülbelül tizenöt esztendeje) megnyitotta, kiválóan sikerült darabok mint például a Brieux színművei, meg az *Oiseaux de Passage*, *Karenin*, *Anna* és sok más magas röptű előadás, majdnem minden este megtöltötte az ezer helyből álló nézőteret.

Az *Aphrodite* szerzőjének, Pierre Louys-nak egy igen érdekes regényéből készült ez a darab, amelynek előadásához nehezen kaptam jegyet és amely előadást nagy élvezettel néztem.

Pierre Louys a madridi muzeumban lévő az után a híres Goya kép után, amely négy aszszont ábrázol, midőn egy kendőből alakított ponyvában dobálnak egy emberalakú bábót a

Pár pillanat mulva közeledő evezőcsapások zaját hallottuk. Ugyanakkor a hegyek felől tompa dübörgés kerekedett. Egy villám cikázott végig a hirtelen beborult égboltozaton és nehéz esőcseppek kezdtek aláhullani. A leány ideges mozdulattal rákötötte fehér fátyolát széles szalmakalapjára, utiköpenyét összehuzta a keble fölött, kezébe vette utazó táskáját s lesietett a terraszról a tóhoz vezető kőlépcsőkön, ahol a ladikos éppen kikötött. Közvetlenül mellettünk haladt el, anélkül, hogy észre vett volna. Beleugrott a ladikba és szinte odahanyatlott a keskeny úljapadra. A hajós ki akarta feszíteni a ponyvafödelet, de ő heves mozdulattal leintette és fojtott hangon szólta reá:

— Presto! Presto!

A csónakos az ég felé mutatott és keresztet vetett. Gazdánk rákiáltott, hogy siessen. Most már zuhogott az eső. Az ember megmártotta evezőjét és a következő percben a ladik eltűnt a sötétben.

Ekkor hatalmas villám csapott le a víz tükreire és velőig ható dörrenés reszketette meg a levegőt. Nekünk kettőnknek úgy tetszett, mintha ugyanakkor abból az irányból, ahol a bárka eltűnt, lövés dördült volna el.

Megdermedve néztünk egymásra.

Gazdánkat egész testében reszketés fogta el és szinte önkívületben kiáltott föl:

— Misericordia, Madonna, il demone del Lago! Irgalmazz, szüzanyám, a tó démona!

Másnap kora hajnalban csónakon átvittük magunkat Stresaba, hogy az első gőzhajóval hátat fordítsunk a Lago Maggiore-nak.

levegőbe, irta meg a *La femme-et le Pantin* című nagyhatású regényét. Aféle gomb a kabáthoz, de igen sikerült munka ez, amelyből — az Antoine-színház jelenlegi igazgatója, Gémier unszolására mindenáron darabot kellett faragnia, aminthogy mostanában minden jobb regényből színre alkalmas drámát csinálni a divat. Gémier nem tágitott és így Pierre Louys kénytelenül egyesült Pierre Frondaie barátjával, aki fiatal kora dacára, utóbbi időben, néhány meglepően jó szindarabjával tűnt föl. Kettősből színre alkalmazták a „*La femme-et le Pantin*”-t. Sok nehézséget leküzdve elkészült a tartalomhű színmű, de a színre kerülés körül akadályok merültek föl, mert az *Asszony és a paprikajancsi* — így nevezném a darabot magyarul — főszereplője Concha Pérez egy enigmatikusan érdekes, szellemes kis fiatal sevillai szivarkésztőleány az előadás folyamán táncművészetével kell, hogy föltűnést keltsen, no meg azért is, mert a Pierre Louys regényének legszebb részei a kies vidékek és a sevillai farsang festőies leírásai — megérdemelték, hogy a színműben is érvényre jussanak.

A párisi közönség sokat ad a koreografikus művészetre, a színésznők ennek tudatában sokat fáradsanak azon, hogy a kényes igényeket kielégítsék. Sokat tanulják a táncot és ugyszólván minden színésznő egyszersmind táncművésznő is. És Gémier igazgató még sem tudott alkalmas főszereplőre szert tenni. Sokat számított *Polaire*-re, aki úgy alakjára nézve mint tudás tekintetében a legjobban felelt volna meg. De *Polaire* nem vállalkozott a nehéz szerepre. Egy véletlen folytán fedezte föl Gémier *Régina Badet*-ben a párisi *Opéra-Comique* prima ballerínájában az igazán csodálatraméltó elsőrendű és elsőrangú drámai színművésznőt. Meg is kötötte vele hamarosan a szerződést.

Midőn megtörtént a megállapodás a főszereplő személyében, akkor még egy igen fontos kérdés várt megoldásra — a dekoráció. A díszletkérdés miatt a direktor harmadmagával Spanyolországba utazott és néhány hétig tanulmányozta a sevillai viszonyokat, az ottani farsangot és sok minden mást, aminek eredményeképpen természet és történetű diszitmények díszletek és jelmezek ékítik az előadást.

Az érdekes díszletek, meg a főszereplő (Concha Pérez) feltűnést keltő, művésziesen plasztikus, meztelen tánca — ami miatt szintén baj volt és amit előadni csak hosszú utánjárás után engedtek meg — kimaradhatatlan fő kellékei e híres darabnak.

Pierre Louys művének *Sujet*-je olyan hihetetlenül érthetetlen, hogy a nagy sikert aratott regénye sem érnek sokat, ha a mellékkörülmények leírása nem volna olyan élénken érzékessítő.

A darab meséje egyébként ez:

Don Mateo Diaz, egy negyven év körüli gazdag férfi, megismeri az egész fiatal *Concha Pérez*-t, amidőn egy spanyol cigányleánnyal, egy zsitánal pörlekedik és szellemességével feltűnik. *Don Mateo* lassan-lassan szerelmes lesz a kis *Conchá*-ba és elhagyja érte az öt hevesen szerető kedvesét, egy olasz leányt, De *Concha* azonban ennek ellenére is féltékeny az olasz leányra s e miatt nehezen kieszelhető módon kinozza *Don Mateo*-t, akit már ekkor is nagyon szeret. A kis *Concha* mindig attól tart, hogy *Don Mateo* nem fogja őt úgy szeretni, amint azt óhajtja; hogy *Don Mateo* nem tudja majd megérteni ártatlanságának értékét és értékelni azt az áldozatot, amelyet *Don Mateo*-ért hozni akar.

Megtörtént, hogy *Don Mateo* minden különös gondolat vagy utógondolat nélkül jobb módra akarja segíteni *Concha Pérez*-t és anyját s ezért pénzt ad ez utóbbinak. *Concha* ezt gyűlöletes vásárnak tekinti és megszökik, nem törődve azzal, hogy szökése *Don Mateo*-nak óriási fájdalmat és önmagának gyötrelmeket

okoz, de még azzal sem, hogy miből fog megélni.

A kis *Concha* mintsemhogy pénzt fogadjon el szerelmesétől, inkább táncosnőnek megy. Kurta korcsmákba, ahová duhaj nemzetközi tengerparti munkások és tengerészek járnak, előadja a híres sevillai táncot. Egy ilyen le-bujban mutatja be — üzletzárás után — néhány jómódu kiránduló angol előtt, akik az ilyen különlegességet mindig szívesen és jól fizetik meg — a híres meztelen táncát. Ekkor még mindig bírja teljes lelki és testi tisztaságát.

Don Mateo, aki minden pihenés nélkül keresi az ő *Concháját*, akkor bukkan rá, amikor az angolok előtt produkálja táncát és ingerülten bántalmazni akarja.

Erős fölháborodása következtében a kis *Concha* oktanul fokozni akarja *Diaz* fájdalmát és borzasztóan kiesztelt módon, kertje ajtaja mögött, de úgy, hogy *Don Mateo* is láthassa, oly viselkedést tanusít, mintha egy gyermek-kori pajtásának szeretője volna. *Don Mateo* nem bírja tovább a torturát és kinjában összeesik, mint egy báb. Az utolsó jelenetben *Don Mateo* újból föléled. Meg fogadja, hogy végez *Conchával* és *Concha* éppen ekkor lép be a szobájába. *Don Mateo* brutálisan bánik a kis *Conchával* és elkergeti, de ekkor megvallja és kiderül, hogy ő teljesen ártatlan, sőt meg is adja magát a kis *Concha*-nak, mert érzi, hogy rabszolgája lehet az urának, *Don Mateo*-nak... *Et finita la Comedia*.

És ez is probléma.

Uj iskolák építési programja.

— Kevés Szegeden az elemi. —

(*Saját tudósítónktól.*) A népesség szaporodásával mindjobban érezhető lesz Szegeden, hogy kevés az iskola. Különösen áll ez az elemi iskolákra, amelyeknek szaporítására föltétlenül nagy szükség van. Az elemi iskolák egytől-egyig tulzsufoltak és régóta tervezik már újabb iskolák építését. Egyelőre Ujszegeden és a Kolozsvári-téren szándékoznak tizenhat-tizenhat osztályos elemi iskolákat építeni, azonban fokozatosan kibővítik a többi iskolát is. Szeged város költségvetése annyira túl van terhelve népoktatási költségekkel és ezek olyan rohamosan szaporodnak, hogy új beruházásokra igen nehéz lesz fedezetet találni. Minden valószínűség szerint, ha az iskolák költségvetéseit a mérnökség elkészíti, a város az államtól kéri azok fölépítését.

Amikor az új polgári iskolákról volt szó, Szeged kérte már az államtól, hogy a Kolozsvári-téren építsen egy tizenhat osztályos iskolát. A közoktatásügyi miniszter annak idején a kérést nem teljesítette, aminek valószínűleg részben az is az oka volt, mert az elkészített tervek szerint az építés sokba került volna. Közben a polgári iskolák méreteit is redukálták, ott is nagyobb megtakarításokat értek el és a tanács szükségnek látta, hogy a Kolozsvári-téri iskolák terveit ismételtén elkészíttesse. A mérnöki hivatal át is dolgozta a terveket, azokat bemutatta a tanácsnak. Az arányokat mindenütt redukálták, az egyes tantermek szélességét, hosszúságát és magasságát kevesebb terjedelemben állapították meg és így mintegy negyvenhétezer koronával csökkent a költség. Az iskola fölépítése kétszáztizenegyezer koronába kerülne.

Az iskola terveit legközelebb bírálja meg a tanács. Amennyiben azokat az iskolaszék is megfelelőnek fogja találni a költségvetést is elkészítteti. Tizenhat osztály lenne az iskolában, ezek közül nyolc a fiu-, nyolc pedig a leányiskolához tartoznék.

Ezzel egyidőben aktuálisabb lesz az ujsze-